

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Polskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Piłsudskiego 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl www.fapak.pl

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

AK W-wa

KŁOS Natalia
ps. „Rączka”

4893/NSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI 4893/WSK.....

Ktos Natalia.....

ps. „Rozka”.....

- I./1. Relacja ✓ *K 1, 5, 4*
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora
- II. Materiały uzupełniające relację
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora ✓ *206. 1/4*
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945
- III./5. Inne ...
- IV. Korespondencja —
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ *4*
- VI. Fotografie —

I/1. Relacja:

- Relacja Kłos Natalii przekazana przez SZR AK U-16.
Msp. kserokopia, K. 1, s. 1.

KŁOS Natalia nazwisko panięskie Kłos, córka Jana, matka Stanisława
nazw. pan. Kobiacka. Urodzona 23.09.1918 roku w Powsinie koło Warszawy.
Nr. PESEL , dowód osobisty nr. SJ
Aktualny adres: ul. 01-350 Warszawa /Dom Komбатanta/.

Wspólnie ze starszą siostrą wychowywała się w domu o tradycjach rolniczych od szeregu pokoleń. Już w szkole powszechnej wykazuje znaczne zainteresowania działalnością społeczną. Nauczyciel Stanisław Janicki w szkole powszechnej w Powsinie wychowuje młodzież w duchu patriotycznym i umiłowaniu do kultury narodowej. Szkołę Powszechną w Powsinie kończy w roku 1933 i w tym samym roku zostaje młodocianym członkiem Koła Młodzieży Wiejskiej w Powsinie, którego kierowniczką jest nauczyciel Stanisław Janicki. Organizują dożynki, kursy rolnicze, są aktorami w swoim teatryku, pomagają słabszym i starszym rolnikom. Są pierwszymi wśród 16 Koł w powiecie Warszawskim. Wiosną 1939 roku podejmują apel kupna karabinu maszynowego dla Wojska Polskiego. W ciągu miesiąca zebrali środki, zakupili km a pan starosta uroczyście wręczył w maju 1939 roku Warszawskiej Jednostce Wojskowej. Udziału w wojnie nie brała ale przez kilka dni w domu rodziców przechowywała dwóch oficerów Lotnictwa, którzy nie powinni dostać się do niewoli niemieckiej. W domu rodziców od grudnia 1939 roku/za osobistym udziałem Natalii/ przebywa major dypl. Karłowicz / dowódca 2 p. szwoleżerów / i adiutant porucznik Jan Szanreta. Major Karłowicz-Kozłowski ps. "Grzmot" z ranienia ZWZ-AK organizuje 5 Rejon w VII Obwodzie. Zaprzysiężona zostaje dopiero w grudniu 1941 roku przez majora "Grzmota" otrzymując funkcję łącznika. Przyjęła ps. "Rączka" i rozległy teren działalności łącznika Placówki-5 Rejonu. Siostra ps. "Praczo", pełniła w tym okresie funkcję łącznika grupy dywersyjnej Rejonu. W połowie 1942 roku kończy specjalistyczny kurs sanitarny w szpitalu w Piasecznie. Utrzymywała łączność z Placówkami w Jeziornie, Konstancinie, Piasecznem a także z rejonem Grójeckim. Przypadkowo zostaje aresztowany adiutant J. Szanreta ps. "Dylina". Próba odbicia z więzienia w Grójcu i wykupienia "Dyliny" nie udaje się i po bestjałskim zakatowaniu, nie wydając nikogo umiera. Rok 1943 wymaga zmian organizacyjnych. Dowódcą 5 Rejonu został kapitan ps. "Grzegorz". Otrzymała zadanie dokładnego sprawdzenia lasów Kabackich i od Żabienca do Żalesia. W pierwszym kwartale 1944 roku w ramach Koła Młodzieży Wiejskiej szyją różne przedmioty. Głównie jednak dystynkcje, opaski, inicjały, proporczyki, które zleca im sekcja porucznika "Otto" z Obwodu Grójec. W czasie Powstania dowództwo 5 Rejonu wytypowała ją i Jana Rybarczyka / woźny szkoły /, do zabezpieczenia wyżywienia dla grupy powstańców z Sadyby i Mokotowa, którzy znaleźli się w lesie Kabackim. Podobna sytuacja była w lasach Chojnowskich. Angażuje się do przeprowadzenia żołnierzy z "Baszty" i "Olzy" do przedostania się do walczącej Warszawy. Pod osłoną nocy przez Powsinek i Wilanów na Czernicków oraz przez Imielin i Służewiec na Górny Mokotów. Na początku września 1944 roku u sióstr zakonnych na Sadybie w ekshumację zwłok wydobywanych z jeziora przy fortach/na Sadybie/ angażuje się przez kilka dni. Wspólnie z drużyną Dobrzańska ps. "Zoja" sporządza niezbędną dokumentację poległych powstańców i ludności cywilnej. Po Powstaniu pomaga wysiedlonym rodzinom z Warszawy. Zabezpiecza im kwatery oraz niezbędne wyżywienie. Pomaga żołnierzom z grupy "Kempinos", którzy ulegli rozbiciu nie mając możliwości kontaktu z macierzystym oddziałem. Służbę w Armii Krajowej kończy w styczniu 1945 roku. Od 1946 roku pracuje w Sanopomocy Chłopskiej w Powsinie w magazynie przetworów spożywczych. Udział w gospodarstwie rolnym przekazuje siostrze. W marcu 1972 roku przechodzi na emeryturę - druga grupa inwalidzka. Do ZPOWiD wstąpiła w kwietniu 1977 roku, numer ewidencyjny W-55033. Od roku 1980 zamieszkała w Domu Komбатanta na Woli. W kwietniu 1990 r. wstąpiła do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej pod numerem ewid. 3899. W 1996 roku otrzymała stopień sierżanta rezerwy.

AK W-12

KłOS Natalia
ps. „Ręczka”

V. Nazwiskowe karty informacyjne: 4

AK W-42

KŁOS
ps. "Praska"
siostra Natalii KŁOS.
Zob. T. KŁOS Natalia.

BR, 2019

1939 1945

OKRĘG POMOCZNY
74893/WSK

AK
Okm. W-wa
T. S. S. S.

sier. mer. Kłos Natalia
ps. "Praska"

FUNDACJA
GENERAL
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

inf. Kłos 11 Okm. W-wa SZIAK
balm'97

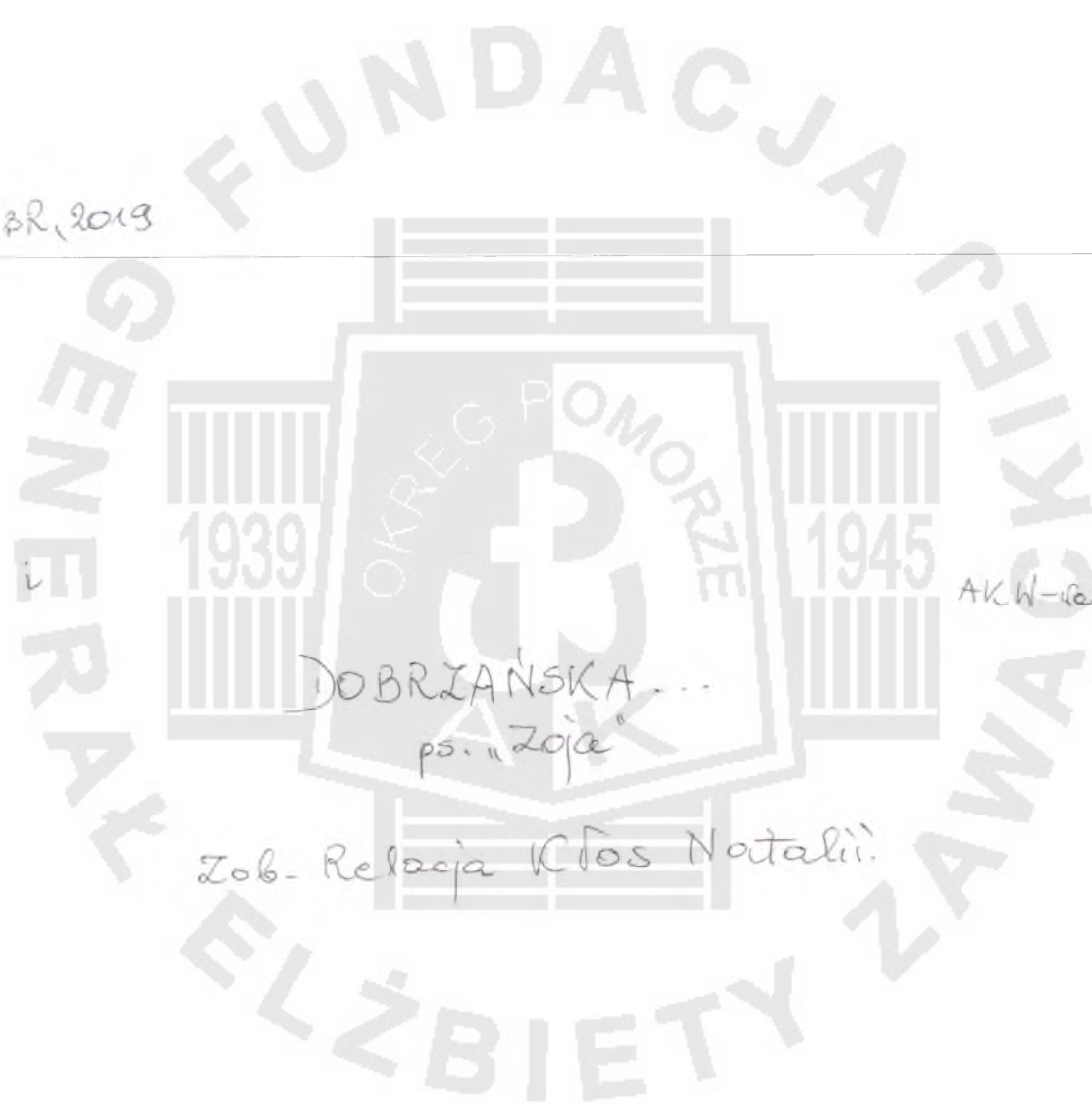
i

T. 4893 / WSK

AK W-16a

KŁOS Natalia
ps. "Różka"

BR, 2019

BR, 2019

KłOS Natalia

B[®]
BARBARA
CZŁUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

519060991000653